

(Frank Buchman) en met de Orde van de getrouwe getuigen van de komende Christus.

a. De Nederlandsche Christen Gemeenschapsbond

In 1929 kwam Aalders in aanraking met de NCGB, waarvoor in *Woord en Geest* aandacht vroeg.³⁴ In 1933 was hij ondervoorzitter van deze bond.³⁵ In dat jaar verscheen een bundel waarin velen van hun sympathie voor de Bond getuigden. Ook Aalders schreef een bijdrage. Wat was dit voor bond?

Nadat er in de eerste decennia van de twintigste eeuw herhaaldelijk opwekkingsachtige bewegingen waren geweest (Tentzending e.d.), ontstond bij sommigen de behoefte aan een organisatie die de aangeraakte gelovigen geestelijk onderdak zou bieden.³⁶ Vooral in de grotere kerken deed die behoefte zich voelen. Drijvende kracht achter deze beweging was de hervormde predikant H.J. Couvée. 'Onze bedoeling is die kinderen Gods in Christelijke gemeenschappen samen te brengen, te trachten in hun geestelijke verzorging te voorzien, en ze te bewaren voor de kerken waartoe ze behoren.'³⁷ Kortom, het is een gezelschap van mensen zich aangesproken wisten door de opwekkingsbeweging, maar daarmee in hun eigen kerk niet goed uit de voeten konden. Het was een Evangelisch Werkverband avant la lettre, zo is mijn indruk. Ook Aalders heeft zich dus door deze beweging aangesproken gevoeld. Hij waardeerde in de eerste plaats de wijze waarop deze Bond het evangelisatie-werk ter hand had genomen. Daarbij zette de Bond zich niet tegen de kerken af, maar wilde hij werken tot verlevendiging van de kerk. Een tweede punt dat hem raakte, was het oecumenisch karakter van de Bond. De Bond wilde een 'band vormen, afgescheiden van de vraag naar kerkelijke verschillen in belijdenis en organisatie, tussen de kinderen Gods.'³⁸ Hij hoopte dat de Bond een 'Koninkrijk Gods beweging' zou worden. 'Hoe gaarne zou ik daaraan met mijn bescheiden gaven en krachten willen meewerken.' Hoe lang Aalders zich in deze kring bewogen heeft is niet duidelijk. Rond 1936 kende de Bond een moeilijke fase, toen Couvée en anderen afhaakten omdat de Bond steeds verder van de kerken af kwam te staan. Waarschijnlijk haakte ook Aalders af in die tijd.

b. De Oxford Groep

Rond 1932 verkeerde Aalders in de kringen van de Oxford Groep.³⁹ Het is onbekend langs welke weg hij daarmee in aanraking was gekomen.⁴⁰ De grote verspreiding van deze beweging in Nederland moest in feite nog op gang komen, maar reeds in 1932 verzorgde Aalders de vertaling van Geoffrey Allen, *He that cometh*.⁴¹ Hij was er dus betrekkelijk vroeg bij. Ook had hij enkele malen samenkomsten van de Oxford Groep bijgewoond.⁴² Uit

³⁴ *Woord en Geest*, 3 en 10 mei 1929. Zie ook *Woord en Geest* van 3 januari en 7 en 21 februari 1930, waarin hij schrijft over zijn ervaringen met het fenomeen gebedskring.

³⁵ Zie J.C. Aalders e.a., 'k Heb geloofd en daarom zing ik. Tien jaren gemeenschapsarbeid in Nederland. Beoordelingen en getuigenissen omtrent den Nederlandschen Christelijken Gemeenschapsbond (Zeist 1933) 9. Andere bestuursleden waren onder meer dr J.D. Schmidt, ds H.J. Couvée en W. ten Boom. E. Zorn stelde mij een manuscript over de geschiedenis van de Bond ter beschikking, *Kerk en gemeenschap. 75 jaar Nederlandse Christelijke Gemeenschapsbond*. Voor zover ik kan nagaan is dit manuscript niet uitgegeven als boek. Het berust inmiddels bij het HDC van de vu.

³⁶ Zie het 'Naschrift' in: J.H. Gunning J.Hzn, *Kerk en gemeenschap. Woord bij gelegenheid der vestiging van den Nederlandschen Christelijken Gemeenschapsbond* (Leiden 1923) 22-26.

³⁷ *Kerk en gemeenschap*, 22.

³⁸ *Tien jaren*, 32-33.

³⁹ Zie over deze beweging H.D. de Loor, *Nieuw Nederland loopt van stapel. De Oxford Groep in Nederland. Een sociale beweging van het Interbellum* (Kampen 1986).

⁴⁰ De Loor kon het persoonlijk archief van ds H. van